

4. Zdravotní péče

Data pro tuto kapitolu byla převzata z publikací Ústavu zdravotnických informací a statistiky (ÚZIS) konkrétně např. z Registru hrazených zdravotních služeb a společného zpracování dat ČSSZ a ČSÚ v publikaci Pracovní neschopnost pro nemoc a úraz v České republice.

Podle posledních dostupných údajů k 31. 12. 2017 poskytovalo zdravotní péči na území Ústeckého kraje 2 957 lékařů a 8 434 zdravotnických pracovníků nelékařů (střední zdravotnický personál). Základ zdravotní sítě a ústavní péče tvořilo 19 nemocnic s 5 322 lůžky. O zdraví dále pečovalo 144 samostatných ordinací lékařů pro děti a dorost, 334 ordinací pro dospělé, dále 354 ordinací stomatologů, 120 gynekologických ordinací a 535 lékařů specialistů. Na jednoho lékaře připadalo v roce 2017 celkem 278 obyvatel kraje, tento počet byl druhý nejvyšší po Středočeském kraji (309), nejnižší počet obyvatel na lékaře připadal v hlavním městě Praze (125).

Zdravotní stav

Zdravotní stav obyvatel ovlivňují vrozené dispozice a faktory prostředí, ke kterým patří sociální a ekonomická situace, úroveň zdravotní péče, životní prostředí, životní styl a fyzická nebo psychická zátěž.

Počet návštěv v ambulantních zařízeních v Ústeckém kraji od roku 2010 poklesl na 1 obyvatele u obou pohlaví pouze u praktických lékařů pro děti a dorost, tj. pro děti a mladé lidi do 19 let (včetně), v ostatních ambulantních zařízeních se počet návštěv zvýšil jak u mužů, tak u žen.

Ambulantní péče podle vybraných odborností a pohlaví

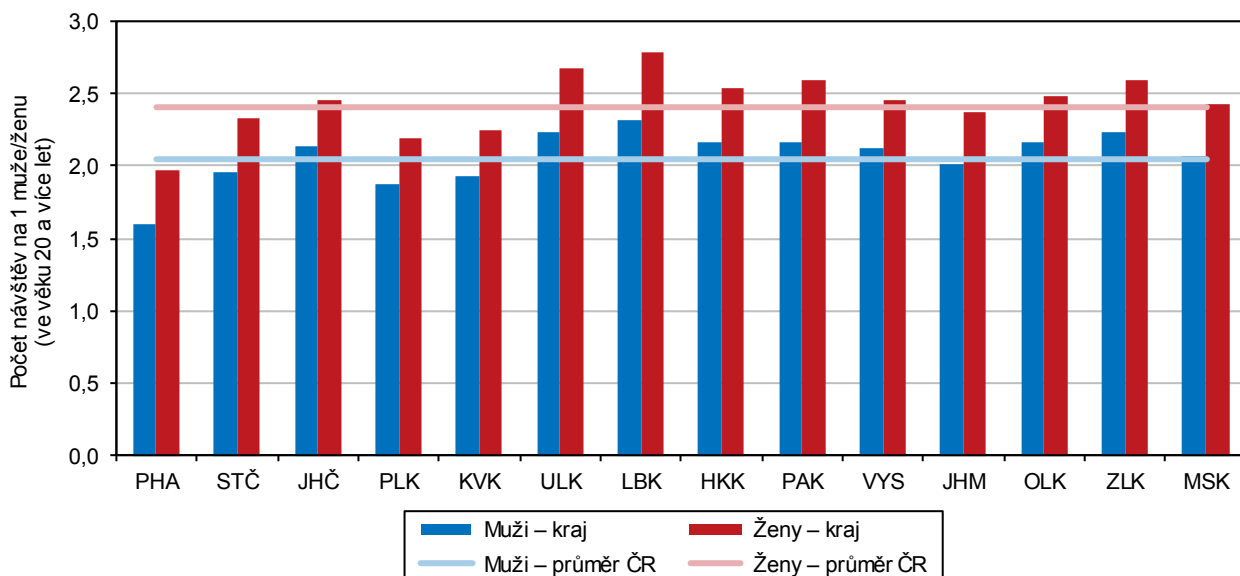
Pramen: Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR

	Návštěvy (kontakty) v zařízeních ambulantní péče na 1 obyvatele				
	2010	2012	2014	2016	2018
	Muži				
Celkem	6,95	7,31	7,28	8,19	8,51
z toho					
praktický lékař pro dospělé (20+)	1,30	1,59	1,29	2,06	2,23
praktický lékař pro děti a dorost (0-19)	2,13	2,15	2,01	2,05	2,04
praktický zubní lékař	1,21	1,24	1,25	1,31	1,32
ambulantní specialisté celkem	3,76	3,90	4,10	4,31	4,45
rehabilitace (fyzioterapeut)	0,50	0,46	0,48	0,51	0,55
	Ženy				
Celkem	10,16	10,83	10,63	11,71	12,04
z toho					
praktický lékař pro dospělé (20+)	1,60	2,18	1,61	2,53	2,68
praktický lékař pro děti a dorost (0-19)	2,20	2,33	2,18	2,19	2,17
praktický zubní lékař	1,51	1,54	1,56	1,64	1,64
ambulantní specialisté celkem	6,27	6,40	6,62	6,82	6,96
rehabilitace (fyzioterapeut)	0,67	0,68	0,73	0,79	0,87

Počet návštěv v ordinacích praktických lékařů pro dospělé osoby na 1 obyvatele představoval v roce 2018 v Ústeckém kraji u mužů 2,23 návštěv a byl v mezikrajovém srovnání třetí nejvyšší po Libereckém a Zlínském kraji. Počet návštěv u žen v kraji (2,68) byl druhý nejvyšší po Libereckém kraji (2,78). Nejnižší počet návštěv u obou pohlaví vykonali dospělí v Praze (muži 1,60 návštěv na 1 obyvatele kraje, ženy 1,98). Průměr ČR byl u mužů i žen v Ústeckém kraji vyšší (muži o 0,18 a ženy o 0,27 návštěvy).

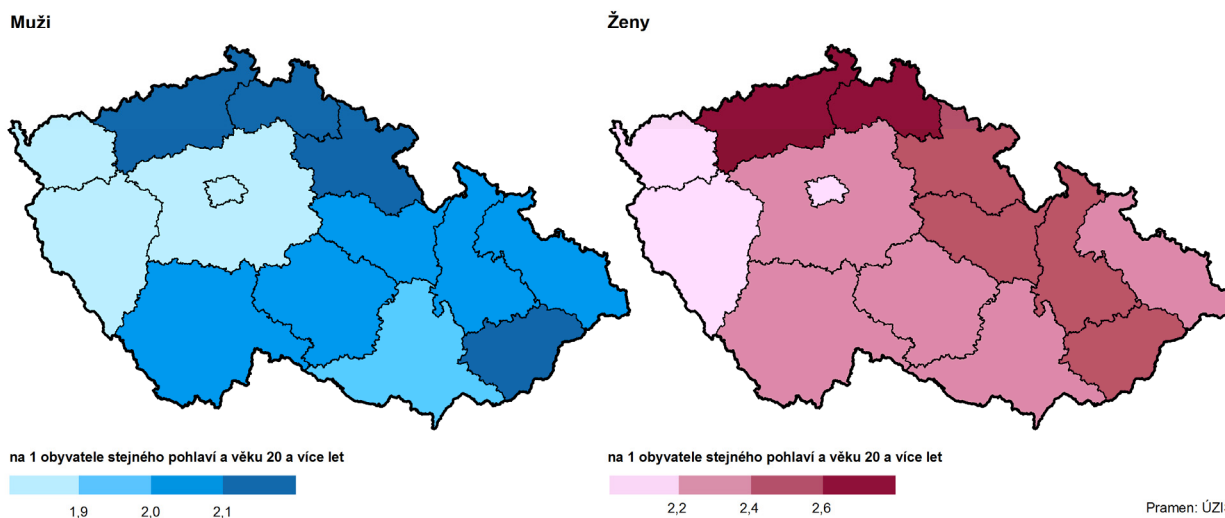
Návštěvy (kontakty) v ordinacích praktických lékařů pro dospělé na 1 obyvatele podle pohlaví a kraje bydliště v roce 2018

Pramen: ÚZIS

Počet návštěv v ordinacích praktických lékařů pro dospělé na 1 obyvatele daného pohlaví byl v průměru za poslední tři roky v Ústeckém kraji nižší jak u mužů (2,13 návštěv), tak u žen (2,59 návštěv). Postavení mezi kraji však bylo stejné jako při porovnání za rok 2018.

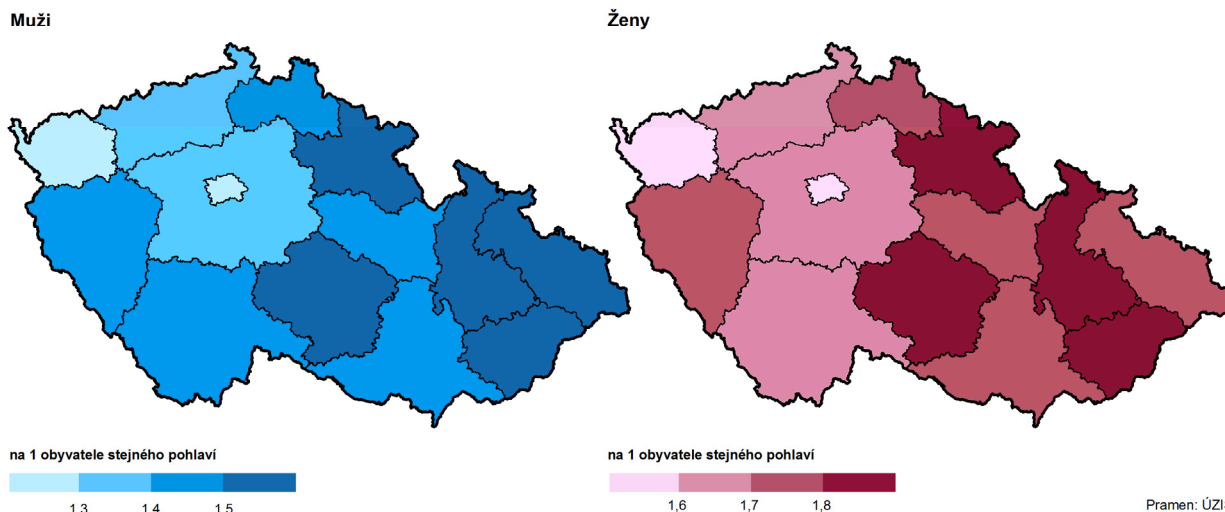
Návštěvy (kontakty) v ordinacích praktických lékařů pro dospělé podle pohlaví a krajů (průměr let 2016–2018)

Poměrně nepříznivá je v Ústeckém kraji situace, co se týká zubních lékařů, jejich počet na tisíc obyvatel kraje je nejnižší ze všech krajů. Rovněž počet návštěv v ordinacích praktických zubních lékařů na jednoho obyvatele, který u mužů v Ústeckém kraji dosáhl 1,32 návštěv je třetí nejnižší mezi kraji po Praze a Karlovarském kraji. Počet návštěv zubaře u žen byl v kraji 1,64 a představoval čtvrtou nejnižší úroveň v mezikrajovém srovnání rovněž po Praze, Karlovarském a Středočeském kraji. Nejvyšší počet návštěv v ambulancích praktických zubních lékařů na 1 obyvatele kraje evidovali u obou pohlaví ve Zlínském kraji (muži 1,64 návštěv, ženy 1,88 návštěv).

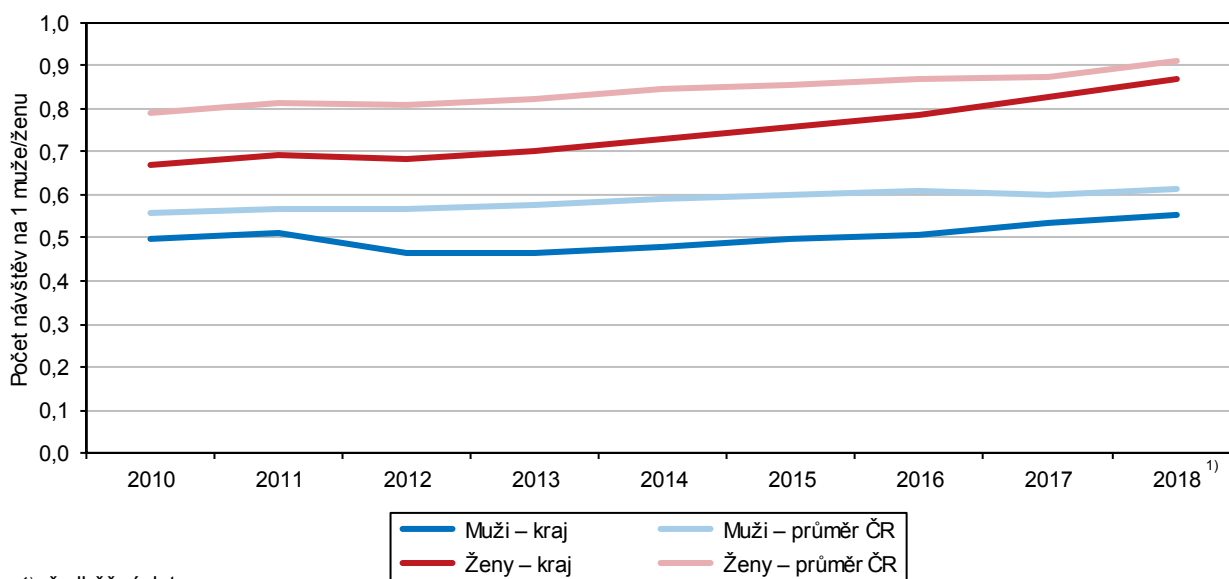
Návštěvy (kontakty) v ordinacích praktických zubních lékařů podle pohlaví a krajů (průměr let 2016–2018)

Stále více lidí trpí problémy s páteří a to i v dětském věku, proto častěji vyhledává služby specialistů v rehabilitačních nebo fyzioterapeutických zařízeních, což dokazuje i následující graf. Je patrné, že počet návštěv v těchto zařízeních na 1 obyvatele v Ústeckém kraji rostl obdobně jako v celé ČR. Republikový průměr však byl po celé sledované období u obou pohlaví vyšší.

Návštěvy (kontakty) v rehabilitačních (fyzioterapeutických) zařízeních na 1 obyvatele podle pohlaví v Ústeckém kraji a ČR

Pramen: ÚZIS

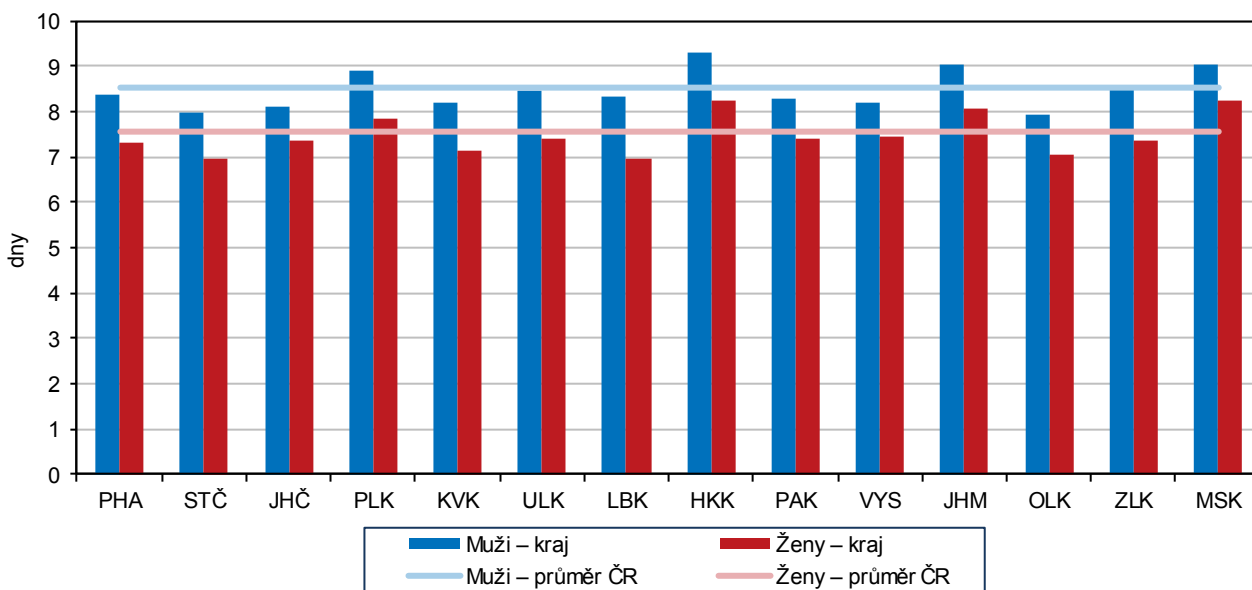

Pro léčbu některých nemocí nebo úrazů je nevyhnutelná hospitalizace v nemocnici na lůžkových odděleních. Jedná se o zdravotní péči, kterou nelze poskytnout ambulantně a pro její poskytnutí je nezbytná hospitalizace pacienta. Péče je poskytována v rámci nepřetržitého provozu a dělí se na akutní péči intenzivní, která je poskytována v případech náhlého selhávání nebo náhlého ohrožení základních životních funkcí nebo kdy lze tyto stavy důvodně předpokládat. Akutní lůžková péče standardní je potom poskytována pacientovi jednak s náhlým onemocněním nebo náhlým zhoršením chronické nemoci nebo za účelem provedení zdravotních výkonů, které nelze provést ambulantně.

Průměrná ošetrovací doba pacienta v roce 2018 v Ústeckém kraji v nemocnici akutní péče na akutním lůžku dosáhla u mužů 8,5 dne a u žen 7,4 dne. V porovnání s ostatními kraji byla doba u obou pohlaví šestá nejvyšší. Muži byli v průměru nejdéle ošetřováni v Královéhradeckém kraji (9,3 dne), ženy v Moravskoslezském kraji (8,3 dne). Nejkratší průměrnou ošetrovací dobu pacienta evidovali v Olomouckém kraji u mužů (7,9 dne), ve Středočeském a Libereckém kraji u žen (shodně 7 dnů). Republikový průměr byl ve většině krajů nižší než délka ošetřování v daném kraji. Výjimkou byly u obou pohlaví kraje – Plzeňský, Královéhradecký, Jihomoravský a Moravskoslezský, kde průměrná ošetrovací doba pacientů i pacientek byla vyšší než průměr ČR.

Průměrná ošetrovací doba osob hospitalizovaných v nemocnicích akutní péče podle pohlaví a krajů v roce 2018

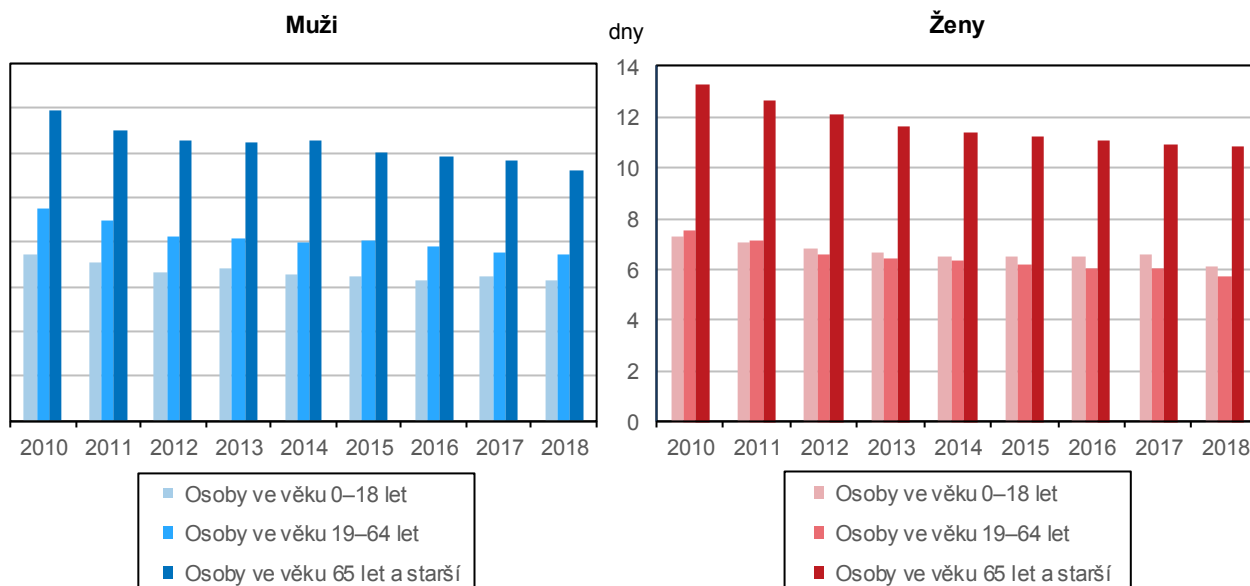
Pramen: ÚZIS

Při posouzení průměrné ošetrovací doby hospitalizovaných osob v nemocnicích akutní péče podle věkových skupin je patrné, že jak u mužů, tak u žen byla nejdéle doba vykazována u osob 65letých a starších. U žen na rozdíl od mužů byla druhá nejdéle ošetrovací doba na akutním lůžku u osob do 18 let (včetně), zatímco u mužů to bylo u osob ve věku 19 až 64 let (včetně).

Průměrná ošetrovací doba osob hospitalizovaných v nemocnicích akutní péče podle pohlaví v Ústeckém kraji

Pramen: ÚZIS

Data o incidenci zhoubných novotvarů nebo výskytu chronických onemocnění jsou převzata z Národního registru hrazených zdravotních služeb (NRHZS) – jedná se tedy o data zdravotních pojišťoven. Ve všech tabulkách je dělení dle kraje, okresu bydliště pacienta (ne zdravotnického zařízení).

Nejčastějším chronickým onemocněním u mužů i žen, nejen v Ústeckém kraji, jsou nemoci oběhové soustavy. Jednou ze součástí tohoto typu onemocnění jsou hypertenzní nemoci. Počet pacientů obou pohlaví s touto nemocí v Ústeckém kraji neustále stoupá. Naproti tomu jsme v roce 2018 zaznamenali v Ústeckém kraji mírný meziroční pokles počtu pacientů i pacientek s ischemickou nemocí srdeční. Pozitivní vývoj byl u obou pohlaví v posledním sledovaném roce i u cévních nemocí mozku.

Pacienti s vybraným chronickým onemocněním

Pramen: Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR

na 1 000 obyvatel

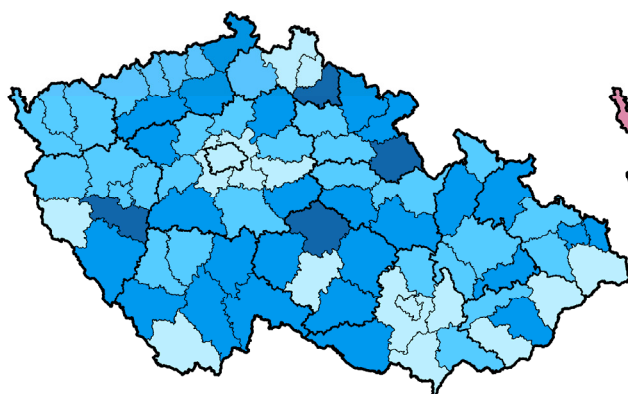
	2014	2015	2016	2017	2018
	Muži				
hypertenzní nemoci	162,5	189,9	196,8	198,0	200,2
ischemické nemoci srdeční	68,1	70,2	70,2	69,1	67,2
cévní nemoci mozku	25,1	25,5	25,3	25,2	24,6
	Ženy				
hypertenzní nemoci	191,9	217,7	221,7	221,6	222,2
ischemické nemoci srdeční	65,0	64,5	62,5	60,6	57,2
cévní nemoci mozku	28,4	28,1	28,4	28,3	27,6

Poměrně častým onemocněním je diabetes. V roce 2018 bylo v Ústeckém kraji 100,6 léčených diabetiků mužů a 103,2 žen na tisíc obyvatel daného pohlaví. V mezikrajovém srovnání se u mužů jednalo o pátou nejvyšší příčku, u žen dokonce o třetí. Nejvyšší počet léčených diabetiků byl evidován v Královéhradeckém kraji (105,1) a diabetiček v Moravskoslezském kraji (104,2). Nejnižší počet diabetiků u obou pohlaví byl v hlavním městě Praze (muži 80,9, ženy 74,6 léčených diabetiků na 1 000 obyvatel stejného pohlaví).

Z vnitrokraského srovnání vyplývá, že nejvyšší počet léčených diabetiků u obou pohlaví na tisíc obyvatel daného pohlaví registrují v okrese Litoměřice (muži 109, ženy 111,5 osob). Naopak nejnižší počet se v letech 2016–2018 vyskytoval v okrese Most (muži 92,3 a ženy 96,9 osob).

Léčení diabetici podle pohlaví a okresů (průměr let 2016–2018)

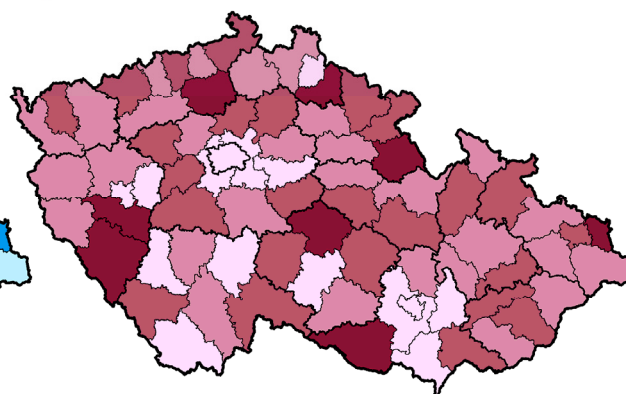
Muži

na 1 000 obyvatel stejného pohlaví

90 100 110

Ženy

na 1 000 obyvatel stejného pohlaví

90 100 110

Pramen: ÚZIS

Počet nových případů zhoubných onemocnění neboli incidence stále stoupá. V letech 2012–2016 bylo v Ústeckém kraji v průměru nově evidováno 608,9 novotvarů u mužů a 526,3 případů u žen na 100 tisíc obyvatel stejného pohlaví. Uvedený počet u mužů byl sedmý nejvyšší, u žen pátý nejvyšší mezi kraji. Nejvyšší počet nových případů u mužů registrovali v Plzeňském kraji (657,9), u žen v Karlovarském kraji

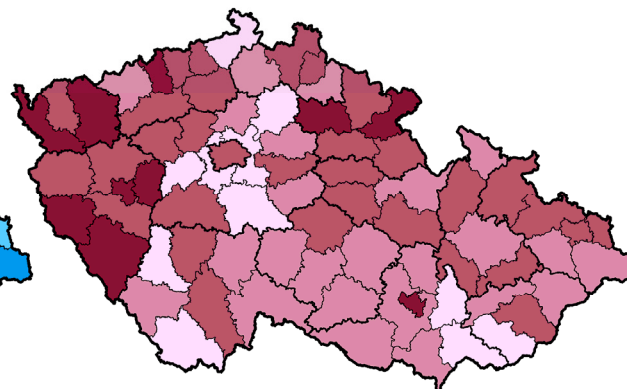
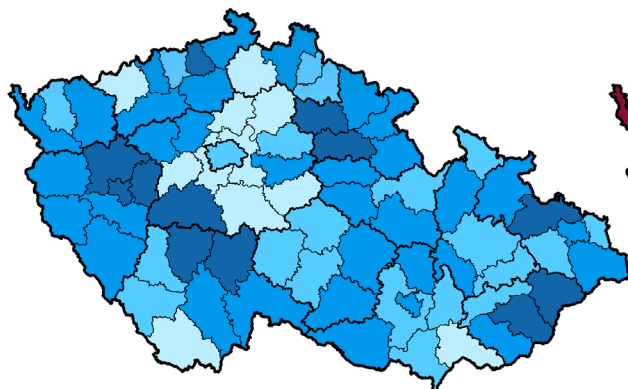
(568,1). Nejmenší výskyt u obou pohlaví byl v loňském roce ve Středočeském kraji (muži 556,5, ženy 463,2 případů).

Nejvyšší výskyt nových případů zhoubných novotvarů na 100 tisíc obyvatel zaznamenali v rámci Ústeckého kraje u mužů v okrese Ústí nad Labem (672,7 případů), u žen v okrese Most (611,5 případů). Naproti tomu nejnižší počet byl v loňském roce evidován v okrese Chomutov u mužů (542) a v okrese Děčín u žen (446,3).

Incidence zhoubných novotvarů podle pohlaví a okresů (průměr let 2012–2016)

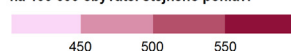
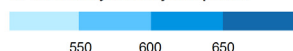
Muži

Ženy

na 100 000 obyvatel stejného pohlaví

na 100 000 obyvatel stejného pohlaví

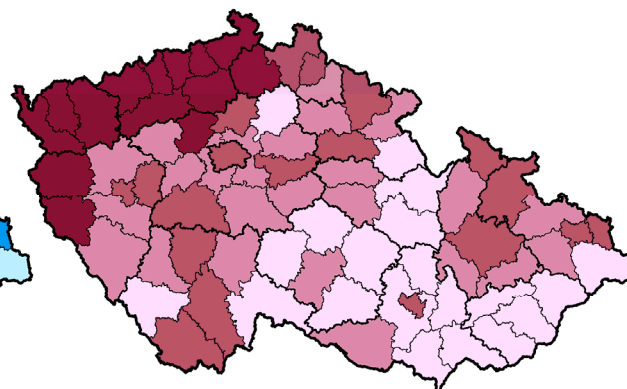
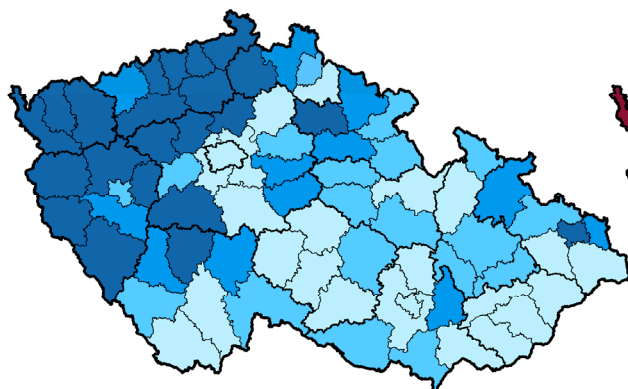
Pramen: ÚZIS

Nejčastější incidence zhoubného novotvaru průdušek, průdušnice a plic vidíme v Ústeckém, Karlovarském a částečně i v Plzeňském kraji, a to jak u mužů, tak u žen. V průměru za roky 2012–2016 registrovali nejvyšší výskyt nových případů v rámci Ústeckého kraje u mužů na Mostecku (128,6 případů) a u žen na Ústecku (64,5 případů). Nejméně případů na 100 tisíc mužů bylo na Chomutovsku (92,3) a na 100 tisíc žen na Litoměřicku (54).

Incidence zhoubného novotvaru průdušek, průdušnice a plic podle pohlaví a okresů (průměr let 2012–2016)

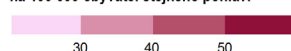
Muži

Ženy

na 100 000 obyvatel stejného pohlaví

na 100 000 obyvatel stejného pohlaví

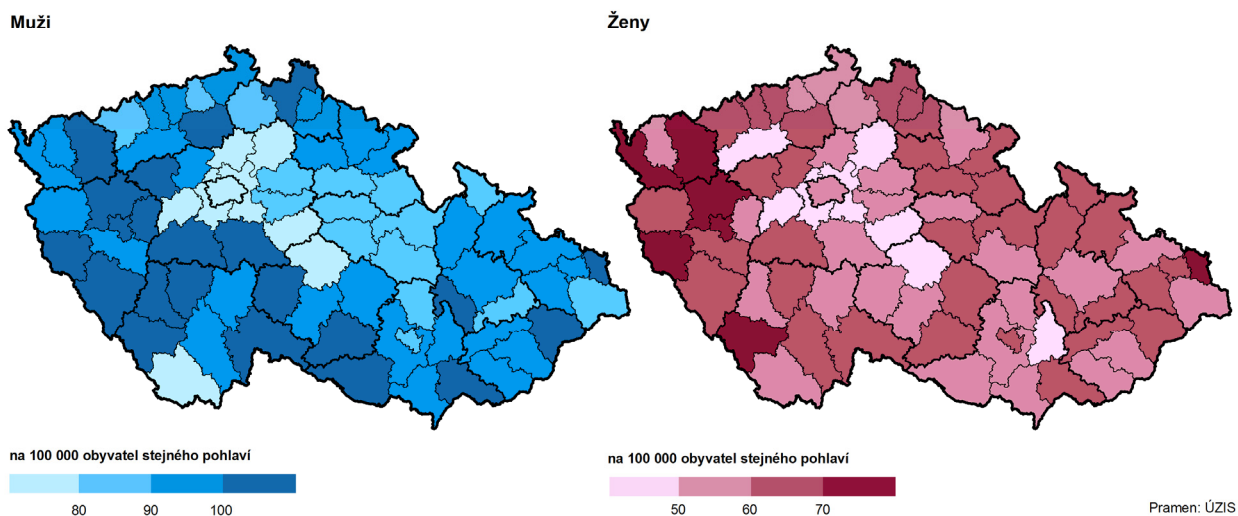
Pramen: ÚZIS

Zhoubný nádor tlustého střeva a konečníku na 100 tisíc obyvatel daného pohlaví diagnostikovali v rámci Ústeckého kraje v letech 2012 až 2016 u mužů nejčastěji v okrese Litoměřice (101,7 případů) a u žen

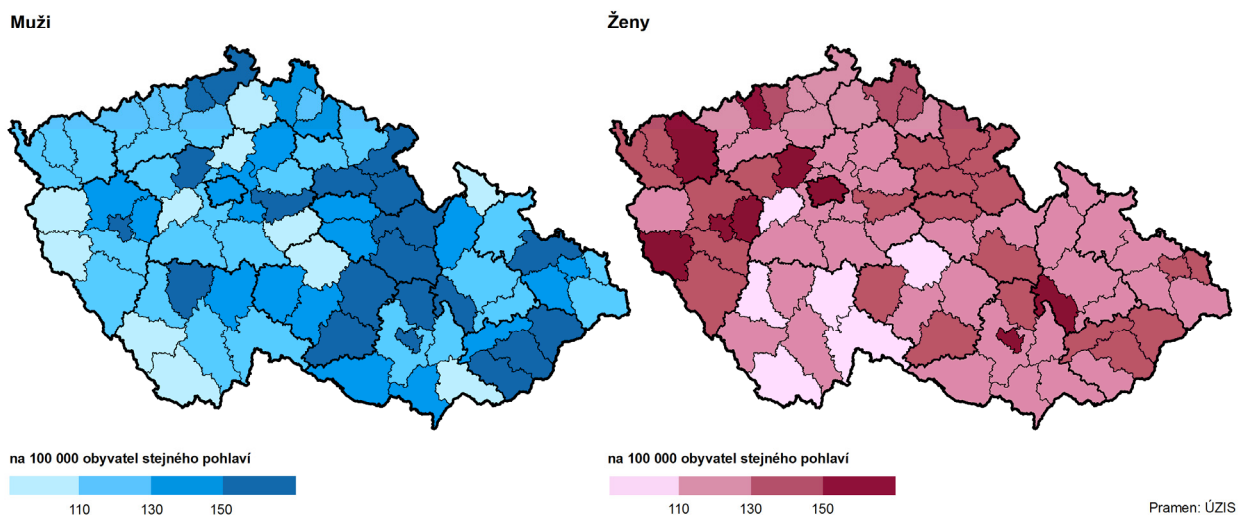
v okrese Most (67,9 případů), nejnižší výskyt byl u mužů v okrese Chomutov (80,7 případů), u žen v okrese Louny (49,4 případu).

Incidence zhoubného novotvaru tlustého střeva a konečníku podle pohlaví a okresů (průměr let 2012–2016)

Zhoubný novotvar prostaty u mužů byl v průměru pěti let (2012–2016) v regionálním pohledu nejčastěji diagnostikován v okrese Ústí nad Labem (201,2 případů). Rakovina prsu na 100 tisíc žen se nejčastěji vyskytovala v okrese Most (154,3 případů). Naopak nejnižší výskyt nových případů prostaty na 100 tisíc mužů byl na Mostecku (111,3) a zhoubných novotvarů prsu na Děčínsku (117,6).

Incidence zhoubného novotvaru prostaty u mužů a zhoubného novotvaru prsu u žen podle okresů (průměr let 2012–2016)

Dočasná pracovní neschopnost

Údaje o pracovní neschopnosti pro nemoc a úraz vycházejí ze společného zpracování dat České správy sociálního zabezpečení (ČSSZ) a Českého statistického úřadu (ČSÚ) a jsou publikovány pololetně. Publikace nabízí zejména údaje o nově hlášených případech dočasné pracovní neschopnosti pro nemoc a úraz a související ukazatele – průměrný počet nemocensky pojištěných osob, počet nově hlášených případů pracovní neschopnosti na 100 nemocensky pojištěných osob, počet kalendářních dnů pracovní neschopnosti, průměrnou délku trvání jednoho případu pracovní neschopnosti, průměrné procento pracovní

neschopnosti, průměrný denní stav práce neschopných a počet pracovních úrazů s pracovní neschopností delší než tři dny.

V Ústeckém kraji bylo v roce 2018 v průměru 283 555 osob nemocensky pojištěných, z toho bylo 46,8 % mužů a 53,2 % žen. Proti roku 2017 se tento počet u mužů snížil o 1 768 osob, tj. o 1,3 %, ale u žen se o 105 zvýšil. Počet pojištěnců v Ústeckém kraji byl pátý nejvyšší mezi kraji jak u mužů, tak u žen. Nejvyšší počet osob nemocensky pojištěných obou pohlaví se nacházel v Praze, nejnižší v Karlovarském kraji.

Dočasná pracovní neschopnost pro nemoc a úraz podle okresů v roce 2018

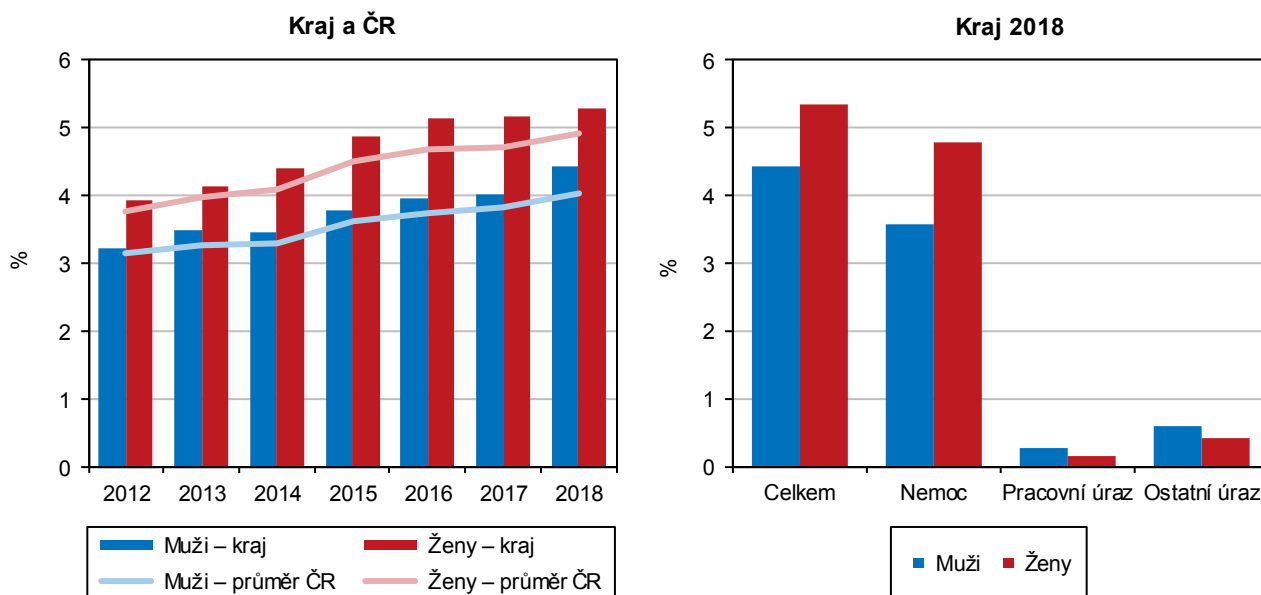
Pramen: Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR

Kraj, okresy	Průměrný počet osob nemocensky pojištěných	Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti				Průměrný denní stav dočasné práce neschopných celkem v osobách
		celkem	v tom pro			
			nemoc	pracovní úrazy	ostatní úrazy	
Muži						
Ústecký kraj	132 663	4,43	3,57	0,26	0,60	5 872
Děčín	16 648	4,39	3,42	0,30	0,67	731
Chomutov	16 663	3,99	3,17	0,24	0,59	666
Litoměřice	15 766	4,74	3,71	0,28	0,75	748
Louny	11 942	5,12	4,18	0,32	0,61	611
Most	18 248	3,52	2,92	0,17	0,43	642
Teplice	21 918	5,55	4,59	0,27	0,68	1 216
Ústí nad Labem	31 478	4,00	3,22	0,26	0,53	1 259
Ženy						
Ústecký kraj	150 892	5,36	4,79	0,16	0,41	8 088
Děčín	16 571	5,48	4,97	0,12	0,39	908
Chomutov	16 955	5,08	4,53	0,12	0,43	862
Litoměřice	17 248	5,54	4,95	0,17	0,43	956
Louny	11 781	6,66	6,13	0,13	0,40	785
Most	15 189	4,62	4,12	0,14	0,36	702
Teplice	17 257	5,86	5,33	0,10	0,42	1 010
Ústí nad Labem	55 891	5,13	4,50	0,22	0,40	2 866

Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti v Ústeckém kraji v posledních letech rostlo u obou pohlaví. V roce 2018 dosáhlo u mužů 4,427 %, u žen 5,360 %. Ve vnitrokrajském srovnání vykazují nejvyšší procento u mužů v okrese Teplice, u žen v okrese Louny. Ve všech okresech u obou pohlaví převažovala pracovní neschopnost pro nemoc, následovaly ostatní úrazy a nejmenší podíl zaujímaly pracovní úrazy.

Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti podle pohlaví a důvodu v Ústeckém kraji

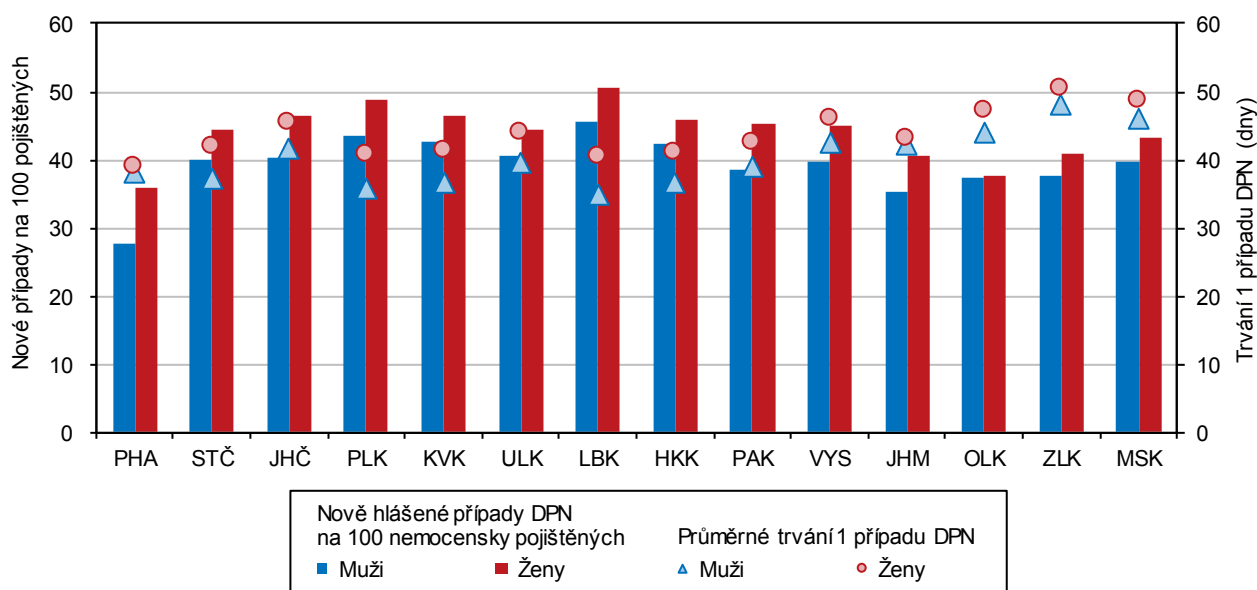
Pramen: ČSSZ

V průběhu roku 2018 bylo v Ústeckém kraji zaznamenáno u mužů 40,7 a u žen 44,5 nově hlášených případů dočasné pracovní neschopnosti na 100 pojištěnců daného pohlaví. V mezikrajovém srovnání byl podíl u mužů pátý nejvyšší, u žen sedmý nejnižší. Nejvíce nových případů na 100 pojištěnců u obou pohlaví hlásili v Libereckém kraji, nejméně v hlavním městě Praze.

Dočasná pracovní neschopnost (DPN) pro nemoc a úraz podle pohlaví a krajů v roce 2018

Pramen: ČSSZ

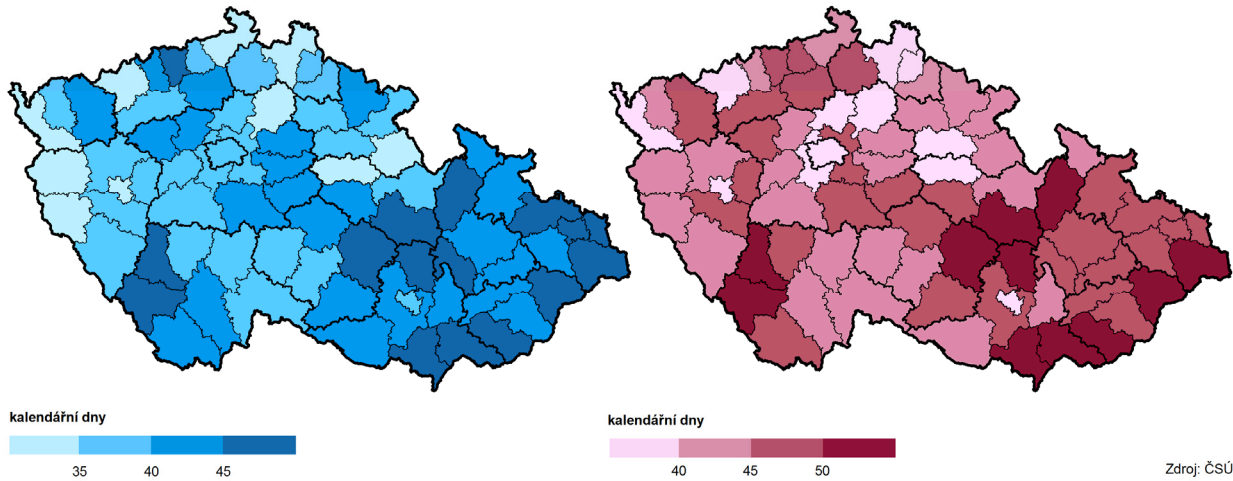

Průměrná doba trvání jednoho případu celkové dočasné pracovní neschopnosti představovala v roce 2018 v Ústeckém kraji u mužů 39,7 a u žen 43,9 kalendářních dnů. V porovnání s ostatními kraji byla průměrná délka 1 případu u mužů na středové pozici, u žen byla šestá nejvyšší. Nejdelší pracovní neschopnost vykazovali ve Zlínském kraji u obou pohlaví, naopak nejkratší u mužů v Libereckém kraji, u žen v Praze.

Průměrná doba trvání 1 případu dočasné pracovní neschopnosti podle pohlaví a okresů v roce 2018

Muži

Ženy

Z pohledu okresů Ústeckého kraje byla nejdelší průměrná doba trvání jednoho případu dočasné pracovní neschopnosti v roce 2018 evidována v okrese Teplice (46,22 dne), u žen v okrese Litoměřice (46,64 dne). Naproti tomu nejméně kalendářních dnů trvala pracovní neschopnost u obou pohlaví v okrese Chomutov (u mužů 33,86 a u žen 38,78 dne).